

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceeding)

งานประชุมวิชาการระดับชาติ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ครั้งที่ 5 ประจำปี 2560

วันที่ 29 มิถุนายน 2560

ณ โรงแรมดุสิตธานี หัวหิน จังหวัดเพชรบุรี

นวัตกรรมทางการจัดการ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสั่งคณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ 33 /2560

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิจารณาผลงานทางวิชาการ

โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ครั้งที่ 5 ประจำปี 2560

ตามที่คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้กำหนดจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ครั้งที่ 5 ประจำปี 2560 ขึ้น ในวันที่ 29 มิถุนายน 2560 ณ โรงแรมดุสิตธานี หัวหิน จังหวัดเพชรบุรี นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานด้านการพิจารณาผลงานทางวิชาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีคุณภาพทางวิชาการ และมีประสิทธิภาพ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิจารณาผลงานทางวิชาการดังกล่าวและรายนามดังต่อไปนี้

1	รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา	ประธานกรรมการ
2	รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์	กรรมการ
3	รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์	กรรมการ
4	รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ วิไลนุช	กรรมการ
5	รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ	กรรมการ
6	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ร้อยโทหญิง ดร.เกดศิริ เจริญวิศาล	กรรมการ
7	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน	กรรมการ
8	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพัชร์ อภิวัดน์ไพศาล	กรรมการ
9	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเงิน ชื้อภักดี	กรรมการ
10	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สุตา พุฒจร	กรรมการ
11	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย ภูวนาถวิจิตร	กรรมการ
12	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนิษฐ์ รัตนพงศ์ภิญโญ	กรรมการ
13	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทร์ทิพย์	กรรมการ
14	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพัฒน์ ยางกลาง	กรรมการ
15	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสสินี บุญมีศรีสง่า	กรรมการ
16	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัลลิกา ศิริพิศ	กรรมการ
17	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชเนีย บังเมฆ	กรรมการ

18	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวีร์ บุญคุ้ม	กรรมการ
19	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์	กรรมการ
20	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิภา พงษ์วาทิ	กรรมการ
21	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว	กรรมการ
22	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัตยา ตันจันทร์พงศ์	กรรมการ
23	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริชัย ดีเลิศ	กรรมการ
24	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรินทร์ เทวตา	กรรมการ
25	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา สโรบล	กรรมการ
26	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสราภรณ์ ทนุผล	กรรมการ
27	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตศักดิ์ พุดจรรยา	กรรมการ
28	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาวลอย กาญจนมณีเสถียร	กรรมการ
29	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนกฤต สังข์เฉย	กรรมการ
30	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภานนท์ หอมสุต	กรรมการ
31	ร้อยตำรวจเอก ดร.วิเชียร ตันศิริคงคล	กรรมการ
32	อาจารย์ ดร.ปิยะพงษ์ จันทร์ใหม่มูล	กรรมการ
33	อาจารย์ ดร.เกริกฤทธิ์ อัมพะวัต	กรรมการ
34	อาจารย์ ดร.เมษธาวิณ พลโยธี	กรรมการ
35	อาจารย์ ดร.โอชัญญา บัวธรรม	กรรมการ
36	อาจารย์ ดร.กฤษฎา พรประภา	กรรมการ
37	อาจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกตุ	กรรมการ
38	อาจารย์ ดร.จิราภา พึ่งบางกรวย	กรรมการ
39	อาจารย์ ดร.ชวนชื่น อัครกะวณิชชา	กรรมการ
40	อาจารย์ ดร.ณัฐธนา ถีพหรัถนรกิจ	กรรมการ
41	อาจารย์ ดร.ดวงกมล บุญแก้วสุข	กรรมการ
42	อาจารย์ ดร.นพรัตน์ บุญเพียรผล	กรรมการ
43	อาจารย์ ดร.นฤมล อรุโณทัย	กรรมการ
44	อาจารย์ ดร.ประเมษฐ์ บุญนำศิริกิจ	กรรมการ
45	อาจารย์ ดร.ประไพพิมพ์ สุธีวสินนท์	กรรมการ
46	อาจารย์ ดร.ปริญญา หุ่นโพธิ์	กรรมการ
47	อาจารย์ ดร.ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์	กรรมการ
48	อาจารย์ ดร.พนัชกร สิมะขจรบุญ	กรรมการ
49	อาจารย์ ดร.พลอย สุตอ่อน	กรรมการ
50	อาจารย์ ดร.ภพ สวัสดิ์	กรรมการ
51	อาจารย์ ดร.ภฤศญา ปิยนุสรณ์	กรรมการ
52	อาจารย์ ดร.ภาสนันท์ อัครวิทย์	กรรมการ

53	อาจารย์ ดร.รักษนก โสภาศิษ	กรรมการ
54	อาจารย์ ดร.รุ่งทิพย์ จันทร์ชนะกุล	กรรมการ
55	อาจารย์ ดร.วงศ์ศักดิ์ วีระไพบุลย์	กรรมการ
56	อาจารย์ ดร.ศิระ ศรีโยธิน	กรรมการ
57	อาจารย์ ดร.สรวรยา ธรรมอภิพล	กรรมการ
58	อาจารย์ ดร.สันติธร ภูริภักดี	กรรมการ
59	อาจารย์ ดร.สุนี คำนวลศิลป์	กรรมการ
60	อาจารย์ ดร.อรรถพงษ์ พิระเชื้อ	กรรมการ
61	อาจารย์ ดร.อรุณี ยศบุตร	กรรมการ
62	อาจารย์ ดร.อัญญา นิลนพคุณ	กรรมการ
63	อาจารย์ ดร.อุทัย ปริญญาสุทธินันท์	กรรมการ
64	อาจารย์รชกร วชิรสิโรตม	เลขานุการ
65	นางสาวสุนิสา วงศ์ประทุม	ผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2560 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2560

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพัฒน์ ยางกลาง)

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คำสั่งคณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ 47 /2560

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิจารณาผลงานทางวิชาการ
โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ครั้งที่ 5 ประจำปี 2560 (เพิ่มเติม)

ตามคำสั่งคณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ 33/2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
ฝ่ายพิจารณาผลงานทางวิชาการ โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ครั้งที่ 5 ประจำปี 2560 ไปแล้วนั้น และเพื่อให้การดำเนินงานด้านการพิจารณาผลงานทางวิชาการ เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อย มีคุณภาพทางวิชาการและมีประสิทธิภาพ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิจารณาผลงานทางวิชาการ
(เพิ่มเติม) จำนวน 8 ราย ดังนี้

1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม รัตนโชติ	กรรมการ
2	อาจารย์ ดร.จันทิมา บรรจงประเสริฐ	กรรมการ
3	อาจารย์ ดร.ฐิติมา เวชพงศ์	กรรมการ
4	อาจารย์ ดร.เปรมฤดี จิตรเกื้อกุล	กรรมการ
5	อาจารย์ ดร.พงศ์สฎา เฉลิมกลิ่น	กรรมการ
6	อาจารย์ ดร.ระบิล พันภัย	กรรมการ
7	อาจารย์ ดร.วัชระ เวชประสิทธิ์	กรรมการ
8	อาจารย์ ดร.วิไลวรรณ สิริโรจนพุดิ	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2560 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2560

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพัฒน์ ยางกลาง)

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

สารบัญ (ต่อ)

อิทธิพลของภาพลักษณ์ที่ส่งผลต่อการรับรู้และการตัดสินใจ ใช้บริการธุรกิจสปาของนักท่องเที่ยวในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จิตพนธ์ ชุมเกต, ชานนท์ บำรุงสุข และ อิทธิพัทธ์ เทพพิทักษ์.....	618
การศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จิตพนธ์ ชุมเกต, ชลดา ศรีเมือง และ อริสา อินทร์สูงเนิน.....	626
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือในการใช้แอปพลิเคชันในการจองโรงแรม จิตพนธ์ ชุมเกต, ณิชาณี สุทธิวิรัตน์ และ ทักษิณ แก่นทอง.....	635
คุณภาพสินค้าและการกระจายสินค้าของผู้ผลิตข้าวโพดแปรรูป บริษัท พัฒนาอินเตอร์ฟู้ด จำกัด จิตพนธ์ ชุมเกต, พรรณพลอย ถือธรรม และ วนิสา สันตานนท์.....	645
แนวทางการสร้างรายได้ในการปลูกมะกรูดเพื่อตัดใบขายอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา สวนมะกรูดบ้านคุณปู่ ตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม วรศรา ทองโต, สันต์ฤทัย อารีย์ และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์.....	655
วิถีชีวิต อัตลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มของชุมชนเกาะเกิด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จิตพนธ์ ชุมเกต, นภาพร สาน้อย และ พรรษมน สันตยานนท์.....	668
การศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำนึกทางชาติพันธุ์ของคนไต บ้านเทอดไทย ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จิตพนธ์ ชุมเกต, ศัทธยา เหลือคณานันต์ และ นภาพิพย์ ทวีโชคสุขอำรง.....	676
การศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำนึกทางชาติพันธุ์ของคนไต บ้านเทอดไทย ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย รมย์นลิน จันทร์ดีวงศ์ และ ดุจดดี คงสุวรรณ.....	687
สัญลักษณ์ลวดลายผ้าปักของชาติพันธุ์อาข่าชุมชนบ้านเยซุ ตำบลห้วยขมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เสาวณีย์ แลเชอ, ภัทรีพันธุ์ พันธุ์.....	702
วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำคลองลัดมะยมแขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จิตพนธ์ ชุมเกต, กัญชวลิกา จารุวัฒน์ และ อัจฉรวรรณ รอดพันธ์.....	711
สาเหตุหลักต้นให้เกิดคนไร้บ้าน และตัวตนของคนไร้บ้าน กรณีศึกษาเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย อัญญา แก้วประเสริฐ.....	717

สารบัญ (ต่อ)

กลยุทธ์ทางการตลาดและการสร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจหม้อข้าวหม้อแกงลิง กรณีศึกษาสวน RAYOUNG SMILE PLANTS อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง บุษกรทริกา พวงศรี, อังคมาลิน โพธิ์ทอง และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์.....	725
การศึกษาแนวทางการสร้างความสำเร็จธุรกิจปลากระพง กรณีศึกษา ฟาร์มราชวดี อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ อนรรฆนง ศรีนวล, อารีวรรณ คำฝอย และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์.....	739
แนวทางการพัฒนาเกษตรกรไทยสู่ยุคเทคโนโลยี กรณีศึกษา ไร่รุ่งนพรมชน ตำบลวังกะทะ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา สุชานันท์ อารีรัชชกุล, ศรีรัตนา จิรรัตนสังจพร และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์.....	751
แนวทางการสร้างความสำเร็จและการสร้างมูลค่าเพิ่มของการเกษตรผสมผสานคอนโต 9 ชั้น กรณีศึกษาสวนลุงนิล อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร ชญาณิศ หมื่นขำ, ชุตานันท์ รัตนกร และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์.....	762
แนวทางการปลูกว่านสีทศเพื่อธุรกิจส่งออก ฟาร์มว่านสีทศ บริษัทสยามฟลาวเวอร์บอล์บจำกัด ตำบลหนองตากยา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ชนาพร ดาวลอย, ณัฐธิยา แผนสมบูรณ์ และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์.....	776
การสร้างความหลากหลายในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตร กรณีศึกษา: บ้านรักษ์ดิน ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี มณฑนา ลิ้มปณชัยพรกุล, พัฒนิตา อภัยปะโค และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์.....	786
แนวทางการศึกษา การเพิ่มมูลค่าทางการตลาดของมัลเบอร์รี่ กรณีศึกษาฟาร์มสายทอง ตำบลหนองย่างเสือ อำเภอหมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ณัฐกานต์ มีเจตนา, วิภาวี เหมพิจิตร และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์.....	798
การรับรู้ภาพลักษณ์ที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตราสินค้า เชื้อแป๊ะ พรพิมล ใจดี และ เกตุวดี สมบูรณ์ทวี.....	808
ความตั้งใจใช้บริการระบบชำระเงินออนไลน์ผ่านเทคโนโลยีทางการเงินของผู้บริโภคในประเทศไทย เสาวณีย์ บุญละเอียด, พลอยไพลิน เอ็งฉ้วน, การะเกตุ บุญสวัสดิ์, รัชนิกร แซ่ลิ้ม, สุจารีจิตร, พินิตรุ่งเรือง, สุदारัตน์ สมดิษฐ์ และ ปิยะ ปานผู้มีทรัพย์.....	819
ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกใช้บริการร้านเสริมสวยแนวสมัยใหม่ของผู้บริโภคในจังหวัดชัยภูมิ อุมาวดี เดชธำรง, อินทิรา แสงมณี, ทศพร ทองพราว และ พิษยา แสงเหมาะ.....	832

การสร้าง ความหลากหลายในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตร
กรณีศึกษา : บ้านรักษัดิน ตำบลบ้านไต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

ESTABLISHMENT OF DIVERSITY IN MANUFACTURING PROCESSES TOWARDS AN ENTREPRENEUR IN THE
AGRICULTURE INDUSTRY : CASE STUDY IN BAN RAK DIN, TAMBON BAN TAI, MUANG DISTRICT,
KANCHANABURI.

มัทนา ลิมนชัยพรกุล¹ พันณิศา อัยปะโค¹ และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีปรากฏการณ์วิทยา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการสร้าง ความหลากหลายในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตร 2) เพื่อศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดในการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา: บ้านรักษัดิน ตำบลบ้านไต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เก็บข้อมูลจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูล ผู้ประกอบการเครือข่ายบ้านรักษัดินจำนวน 1 คน ลูกค้าจำนวน 3 คน และเกษตรกรในเครือข่ายบ้านรักษัดินจำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ กล้องถ่ายภาพ และเครื่องบันทึกเสียง ผู้จัดบันทึก และแนวคำถามการสัมภาษณ์ปลายเปิด

ผลการศึกษาพบว่า 1) การสร้างความหลากหลายในกระบวนการผลิตทำให้สินค้าเกษตรอินทรีย์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์เก็บรักษาได้นานขึ้น ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น และช่องทางการจัดจำหน่ายเข้าถึงผู้บริโภคอย่างกว้างขวางสะดวกสบายในการหาซื้อ ช่วยสร้างรายได้ อาชีพให้กับเกษตรกร 2) กลยุทธ์ทางการตลาดในการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์มีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น แปลกใหม่ มีการบอกสรรพคุณของชาสมุนไพรอย่างชัดเจน และการติดราคาบนตัวสินค้าช่วยดึงดูดผู้บริโภค แม้ว่าผลิตภัณฑ์บ้านรักษัดินจะมีราคาสูงแต่ผลิตภัณฑ์บ้านรักษัดินที่บ่งบอกถึงคุณภาพ ความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ที่ไร้สารเคมีทำให้สิ่งที่ผู้บริโภคได้รับนั้นคุ้มค่ากว่าเงินที่เสียไป นอกจากนี้ยังมีการใช้กลยุทธ์ต่างๆ เข้ามาสนับสนุนการขายผลิตภัณฑ์โดยใช้สื่อออนไลน์ในการบอกเล่าเรื่องราวการทำเกษตรอินทรีย์ของบ้านรักษัดิน ขั้นตอนการเพาะปลูกไปจนถึงการเก็บเกี่ยวสินค้าจนถึงมือผู้บริโภค

คำสำคัญ: ความหลากหลายในกระบวนการผลิต, มูลค่าเพิ่ม, ผู้ประกอบการทางการเกษตร

Abstract

This qualitative research adopted phenomenology to study 1) Establishment of diversity in manufacturing processes towards an entrepreneur in the agriculture industry 2) Marketing strategies in the development of organic agricultural products from Bann Rak Din, Tambon Ban Tai, Muang District, Kanchanaburi. The data collection was conducted by using non-participant observation and in-depth interview with 7 samples including of Baan Rak Din an owner of, three customers and

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ ดร.ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

three farmers in Baan Rak Din. The research instruments consisted of a camera and a voice recorder, a note taker and open-ended interview questions.

The result revealed, 1) Establishment of diversity in manufacturing processes created value added to organic products, kept the product longer, added choices of product to customers, and increased distribution channels to reach more customers. 2) Marketing strategies in the development of organic farm products were packaging design, showing properties of herb, and showing price on products to attract customers. Even though, the products were expensive, product qualities and without chemicals make customers getting value more than their payment. In addition, strategies were adopted to support sale like story telling of the organics farm, planning the process from planting to harvesting through online.

Keywords: Diversity in Manufacturing Processes, Added Value, Agricultural Entrepreneur

บทนำ

ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) มีหลักสำคัญในการยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถและอยู่กับสิ่งแวดล้อมแบบเกื้อกูล อนุรักษ์ พื้นฟูใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม นำชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ และยึดการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานของการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมไทย สร้างสังคมที่มีคุณภาพและความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ประเทศไทยในปัจจุบันพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกแต่พืชเชิงเดี่ยว ทำให้เสี่ยงต่อการขาดทุนถ้าราคาตกต่ำ ราคาผลผลิตก็ตกลงอย่างมากเมื่อเทียบกับค่าแรง น้ำมัน ปุ๋ยยาที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เกษตรเชิงเดี่ยวต้องอาศัยปัจจัยภายนอกแทบทุกอย่างในการผลิต ต้องนำเข้าและใช้วัตถุดิบจากภายนอก และเกษตรกรยังไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ ต้นทุนส่วนใหญ่จึงมักอยู่ที่วัตถุดิบที่ไม่สามารถผลิตได้เอง ทำให้เกษตรกรต้องรับภาระต่างๆมากขึ้น เพราะพ่อค้าจะเอาแต่ผลผลิตงาม ๆ ขวานาขาวไร่ก็ต้องซื้อปุ๋ยซื้อยาฆ่าแมลงเพิ่มมากขึ้นเพื่อไม่ให้โดนกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง ส่งผลมาที่ประชาชนผู้บริโภคที่ต้องรับสารปนเปื้อนไปเรื่อย ๆ ต่อมาก็ป่วย และเข้าโรงพยาบาล ขาดแคลนรายได้ เป็นผลกระทบระยะยาวเช่นเดียวกัน (สยามรัฐออนไลน์, 2559)

ประเทศไทยจึงประกาศนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจครั้งใหญ่ด้วยนโยบาย “ประเทศไทย 4.0” คือ การปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยพัฒนา คือ เปลี่ยนจากการทำปริมาณมากแต่ได้ผลน้อย เป็นการทำปริมาณน้อยแต่ได้ผลมาก ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการ 3 เรื่อง คือ 1) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม 2) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนด้วยอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี และ 3) เปลี่ยนจากภาคการผลิตสินค้าไปสู่ภาคบริการมากขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2559) ซึ่งคำว่านวัตกรรมนั้นหมายถึง สิ่งใหม่ที่กระทำซึ่งเกิดจากการใช้ความรู้ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ในที่นี้อาจจะอยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์ แนวคิด หรือกระบวนการ ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา (นิลรัตน์, 2555) ส่วนการสร้างหลากหลายในการผลิตทางการเกษตรคือ การสนับสนุนให้เกษตรกรได้รู้จักพืชผลทางการเกษตร

ชนิดใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นแนวทางการปรับตัวรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ช่วยกระจายความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นหากการเพาะปลูกล้มเหลว และช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นให้แก่ระบบนิเวศเกษตร โดยส่งเสริมการเกษตรแบบบูรณาการและการเพาะปลูกพืชแบบผสมผสาน ตลอดจนเป็นการเพิ่มโอกาสในการเพาะปลูกพืชราคาดี ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น (Mekong ARCC, 2558)

การสร้างความปลอดภัยในกระบวนการผลิตจึงถือว่ามีมีความสำคัญ เพื่อให้สินค้าเกษตรอินทรีย์มีความหลากหลาย น่าสนใจ ช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับการทำเกษตร บนแนวคิดของการนำนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม กลุ่มเครือข่ายบ้านรักดิน ซึ่งเป็นศูนย์เกษตรอินทรีย์ (Organic Farm) มีการทำเกษตรอินทรีย์โดยเริ่มตั้งแต่การดูแลดิน การทำปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกพืชเกษตรผสมผสานเป็นการทำปริมาณน้อยแต่ได้ผลมาก สร้างองค์ความรู้ในการทำเกษตรอินทรีย์ให้มีความหลากหลายและมีความยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นำผลผลิตมาเพิ่มมูลค่าโดยผ่านนวัตกรรมทำให้ได้ผลิตภัณฑ์เกษตรที่หลากหลาย สินค้าทุกอย่างจะเป็นออร์แกนิกทั้งหมด ทำให้เกษตรกรในเครือข่ายมีองค์ความรู้และส่งเสริมรายได้ สร้างอาชีพให้เกิดความยั่งยืน ผู้บริโภคก็จะมีสุขภาพที่ดี เพราะได้บริโภคพืชผักที่ปลอดภัยและมีคุณภาพดี นำไปสู่การพัฒนาประเทศ เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความรู้ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ตลอดจนการนำกลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้ในการพัฒนาสินค้าตามโมเดลแผนพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ Thailand 4.0 (กิตตินันท์ นาคทอง, 2559)

ด้วยเหตุดังกล่าวจากที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาถึงเรื่องการสร้างความปลอดภัยในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตร เพราะการสร้างความปลอดภัยให้กับสินค้าเกษตรและการสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านนวัตกรรมถือเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งในการขับเคลื่อนสังคมและพัฒนาประเทศ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับการทำเกษตรในปัจจุบัน จะทำให้ทราบถึงการสร้างความปลอดภัยของการทำเกษตรอินทรีย์ ทราบแนวคิดที่นำมาใช้ในกระบวนการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร และทราบกลยุทธ์ทางการตลาดที่นำมาใช้ในการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าจะนำผลวิจัยมาให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความปลอดภัยในกระบวนการผลิต เพื่อนำไปสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสร้างความปลอดภัยในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตร
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดในการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้กระบวนการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการหรือผู้นำเครือข่ายบ้านรักดิน ลูกค้า และเกษตรกรในเครือข่ายบ้านรักดิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมรอบด้าน โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูลได้ครอบคลุม นำมาใช้ในการวิเคราะห์การสร้างความปลอดภัยในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตร จึงใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรหลากหลาย

ที่มีส่วนสำคัญและเกี่ยวข้อง มีกลุ่มเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูลประกอบด้วยผู้ประกอบการ มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำเครือข่ายบ้านรักษัณดิน ลูกค้าจำนวน 3 คน มีบทบาทในการเป็นผู้รับผลิตภัณฑ์ของเครือข่ายบ้านรักษัณดินไปจำหน่ายต่อรวมไปถึงลูกค้าที่เป็นผู้ใช้ผลิตภัณฑ์จริง และเกษตรกรในเครือข่ายบ้านรักษัณดินจำนวน 3 คน มีบทบาทในการทำเกษตรอินทรีย์ ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อจำหน่าย

2. วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกตัวอย่างในการศึกษาเป็นการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เนื่องจากมีความต้องการข้อคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์ มีความรู้ในการทำเกษตรอินทรีย์ การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) เป็นแนวทางการศึกษา โดยวิธีการให้บุคคลอธิบายเรื่องราว และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ตนเองประสบมา โดยมีฐานความคิดว่า มนุษย์จะรู้ดีในเรื่องที่ตนเองมีประสบการณ์มาก่อน (Saengtham College, 2556) เพื่อการแสวงหาความจริงที่เกิดขึ้น โดยผู้วิจัยสร้างแนวคำถาม (Research Guideline) เกี่ยวกับการสร้างความหลากหลายในกระบวนการผลิต การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่การเป็นผู้ประกอบการ และกลยุทธ์ทางการตลาดที่ใช้ในการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นแนวทางสัมภาษณ์เชิงลึกตามวัตถุประสงค์การวิจัย และนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาการสร้าง ความหลากหลายในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตร โดยมุ่งศึกษาจากผู้ประกอบการหรือผู้นำเครือข่ายบ้านรักษัณดิน ลูกค้าจำนวน 3 คน และเกษตรกรในเครือข่ายบ้านรักษัณดินจำนวน 3 คน ที่ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.1 การเก็บข้อมูลจากเอกสาร (Documentary) การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการเก็บรวบรวมจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความหลากหลาย การทำเกษตรอินทรีย์ และการสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อเป็นการทบทวนและค้นคว้าว่า เคยมีผู้ศึกษาและวิจัยของท่านใดที่ศึกษาในประเด็นนี้ไว้บ้าง เพื่อได้ทราบข้อมูลเบื้องต้น และนำมากำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษาเครือข่ายบ้านรักษัณดิน ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

4.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการสร้างความหลากหลายในกระบวนการผลิต การทำเกษตรอินทรีย์ และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลในขั้นต่อไปดังนี้คือ

4.2.1 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth Interview) เป็นวิธีการหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์ผู้ประกอบการหรือผู้นำเครือข่ายบ้านรักษัณดิน ลูกค้าจำนวน 3 คน และเกษตรกรในเครือข่ายบ้านรักษัณดินจำนวน 3 คน โดยใช้แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ ใช้คำถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงทัศนคติและมุมมองมากที่สุด

4.2.2 การสังเกต งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) เพื่อให้การเก็บข้อมูลชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกละเลยทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนยิ่งขึ้น ประกอบกับการจดบันทึกระหว่างการสนทนา เพื่อเก็บข้อมูล คำตอบ ความคิดเห็น จากการสัมภาษณ์ โดยละเอียด มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลที่จำเป็น เช่น ดินสอ ปากกา สมุดโน้ต เครื่องบันทึกเสียง เพื่อให้เก็บข้อมูลได้ครบถ้วนและถูกต้อง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) มีดังนี้

1. การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) ผู้วิจัยถอดเทปการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบคำต่อคำ (Verbatim) อ่านข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปทั้งหมด ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทบทวนข้อมูล ทำความเข้าใจในข้อมูล หลังจากนั้นกำหนดรหัสให้กับข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจกับสิ่งที่ผู้ให้ข้อมูลหลักรับรู้ เข้าใจให้ความหมาย ตีความและมีประสบการณ์

2. การแสดงข้อมูล (Data Display) ผู้วิจัยเขียนเชิงพรรณนาข้อความที่ได้มาจากการเชื่อมโยงข้อมูลที่ถูกจัดระเบียบตามกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อบรรยายถึงเรื่องราวอย่างมีความหมาย และตรงประเด็นกับสิ่งที่ผู้วิจัยได้ศึกษา โดยนำข้อมูลที่ได้มาถอดเทปสนทนา มาจัดลำดับตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จัดกลุ่มความหมายแยกออกเป็นประเด็น (Content Analysis) จัดกลุ่มข้อมูลที่มีลักษณะร่วมหรือที่มีความหมายเหมือนกันไว้ด้วยกัน โดยใช้หัวข้อย่อยในแบบสัมภาษณ์เป็นแนวทางสำหรับการจัดกลุ่มและเปรียบเทียบข้อมูลในเรื่องเดียวกันที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกันเพื่อแสดงสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3. การสรุป การตีความและตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นของผลการวิจัย (Conclusion, Interpretation and Verification) โดยนำกลุ่มคำ ข้อความ หรือประโยคที่ได้มาวิเคราะห์ ตีความหรือให้ความหมาย เปรียบเทียบข้อมูลสังเคราะห์ข้อมูลและนำมาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) เพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องนั้น ๆ และเขียนคำบรรยายความหมายตามลักษณะข้อความที่ปรากฏและนำเสนอ ซึ่งหากข้อมูลยังไม่มีชัดเจนจะบันทึกแยกเป็นข้อสังเกตไว้ต่างหาก เพื่อสะสมข้อมูลนั้นไว้แล้วนำกลับมาวิเคราะห์เมื่อได้ข้อมูลมากพอ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย การสร้างความหลากหลายในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตร กรณีศึกษา:บ้านรักษัดิน ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิด เพื่อนำมาประกอบการศึกษาและอธิบายถึงสาเหตุและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความหลากหลาย
2. แนวคิดเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์
3. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการตลาด
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเรื่องการสร้างสร้างความหลากหลาย (วิทยา พรพัชรพงศ์, 2555) การสร้างความหลากหลายในสายผลิตภัณฑ์ คือการทำให้ครอบคลุมทุกความต้องการที่แตกต่างกันของลูกค้าแต่ละกลุ่มเพื่อให้ลูกค้าแต่ละคนมีทางเลือกมากขึ้น และสามารถตอบสนองความต้องการลูกค้าให้ตรงจุดที่สุดมากกว่าคู่แข่งอื่น โดยมีความเชื่อว่า หากสินค้า/บริการของเรามีความหลากหลาย มีทางเลือกให้กับลูกค้ามากมายแล้ว น่าจะเป็นการกระตุ้นให้ลูกค้าเพิ่มปริมาณการซื้อมากขึ้น เนื่องจากได้ของที่ต้องการใจตนเองมากขึ้น อันจะส่งผลถึงความพอใจที่สูงมากขึ้นในที่สุด

แนวคิดเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ (อภิสิทธิ์ อภิชาติศิริมูล, 2557) เกษตรอินทรีย์ คือการทำเกษตรแบบองค์รวมซึ่งแตกต่างอย่างมากจากระบบเกษตรแผนใหม่ที่มุ่งเน้นการใช้ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉพาะ

พืชที่ปลูกซึ่งเป็นแนวคิดแบบแยกส่วนเพราะให้ความสนใจเฉพาะแต่ผลผลิตของพืชหลักที่ปลูกโดยไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อทรัพยากรการเกษตรหรือสิ่งแวดล้อมการเกษตรสำหรับเกษตรกรอินทรีย์ซึ่งเป็นการเกษตรแบบองค์รวมจะให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศการเกษตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน, การรักษาแหล่งน้ำให้สะอาดและการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของฟาร์ม (ชัยชนะ เลือเฟ็ง, 2559) หลักการเกษตรอินทรีย์ หลักการที่สำคัญ 4 ประการของเกษตรอินทรีย์คือสุขภาพ, นิเวศวิทยา, ความเป็นธรรม และการดูแล เอาใจใส่ 1.มิติด้านสุขภาพ เกษตรอินทรีย์ควรจะต้องส่งเสริมและสร้างความยั่งยืนให้กับสุขภาพอย่างเป็นองค์รวมของดินพืชสัตว์มนุษย์และโลก สุขภาวะของสิ่งมีชีวิตแต่ละปัจเจกและของชุมชนเป็นหนึ่งเดียวกันกับสุขภาพของระบบนิเวศ 2.มิติด้านนิเวศวิทยา เกษตรอินทรีย์ควรจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของระบบนิเวศวิทยาและวัฏจักรแห่ง ธรรมชาติการผลิตการเกษตรจะต้องสอดคล้องกับวิถีแห่งธรรมชาติและช่วยทำให้ระบบและวัฏจักรธรรมชาติ เพิ่มพูนและยั่งยืนมากขึ้น 3.มิติด้านความเป็นธรรมเกษตรอินทรีย์ ควรจะต้องอยู่บนความสัมพันธ์ที่มีความเป็นธรรมระหว่างสิ่งแวดล้อมโดยรวมและสิ่งมีชีวิต ทั้งเกษตรกรคนงานผู้แปรรูปผู้จัดจำหน่ายผู้ค้า และผู้บริโภคทุกคน 4. มิติด้านการดูแลเอาใจใส่ การบริหารจัดการเกษตรอินทรีย์ควรจะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง และรับผิดชอบเพื่อปกป้องสุขภาพและความเป็นอยู่ของผู้คนทั้งในปัจจุบันและอนาคตรวมทั้งพิทักษ์ปกป้อง สภาพแวดล้อมโดยรวมด้วย

แนวคิดเรื่องการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Usa Duangsong, 2555) การสร้างมูลค่าเพิ่มคือ กิจกรรมใดก็ตามที่เพิ่มมูลค่าของสินค้า และการบริการสำหรับลูกค้า ดังนั้นการขายในปัจจุบันนี้ความน่าเชื่อถือส่วนบุคคลนำพาซึ่งความสำเร็จมากกว่า ลูกค้าต้องการซื้อสิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาพื้นฐานได้ ดังนั้นสมการของการสร้างคุณค่าของสินค้านั้นจะเกิดได้เมื่อมีความเข้าใจ และสร้างคุณค่าขึ้นมา รวมทั้งมีการประสานต่อไปได้อย่างดี ดังนั้นการสร้างคุณค่าของสินค้าจะต้องมีการเชื่อมต่อกับลูกค้าอย่างดี

แนวคิดเรื่องกลยุทธ์ทางการตลาด (IM2Market, 2558) หลักการตลาด 4P คือ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ส่วนผสมทางการตลาดที่นิยมนำมาเป็นเครื่องมือ หรือใช้เป็นกลยุทธ์ในการวางแผนการตลาดมีอยู่ด้วยกัน 4 ประการ ซึ่งหลักการใช้ก็คือการวางแผนในแต่ละส่วนให้เข้ากันอย่างลงตัวและเหมาะสมดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) ในการทำธุรกิจมีองค์ประกอบสำคัญก็คือ สินค้าหรือบริการ ซึ่งถือเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำให้เกิดรายได้หรือผลตอบแทนให้กับองค์กรหลักการวางแผนจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ
2. ราคา (Price) การตั้งราคาขายถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ ซึ่งนอกจากราคาจะสามารถดึงดูดความสนใจของลูกค้าได้แล้ว การตั้งราคาขายยังเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่ทำให้ต่อสู้กับคู่แข่งได้ในธุรกิจประเภทเดียวกันได้
3. ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ก็คือการนำสินค้าไปให้ถึงมือของลูกค้า โดยยึดหลักความมีประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความปลอดภัย และความรวดเร็ว วิธีขายหรือกระจายสินค้าที่สามารถทำให้เกิดผลกำไรมากที่สุด ต้องกระจายสินค้าให้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด
4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หัวใจสำคัญของการส่งเสริมการตลาดก็คือ ทำอย่างไรให้สามารถขายสินค้าหรือบริการให้ได้มากที่สุด การส่งเสริมการขายจึงมีบทบาทสำคัญและมีอยู่หลายวิธี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อิงอร อินทรเผือก (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มี

ความสัมพันธ์ต่อทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสังคมที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม 3) เพื่อศึกษาทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีพิจารณารายด้านพบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญในด้านผลิตภัณฑ์มากที่สุด ให้ความสำคัญด้านราคารองลงมา (2) ปัจจัยด้านสังคมที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีโดยรวมอยู่ระดับปานกลาง พิจารณารายด้านพบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญในด้านสถานะบุคคลมากที่สุด ให้ความสำคัญด้านครอบครัวรองลงมา (3) ทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีโดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านพบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญด้านความเชื่อมากที่สุด ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับรองลงมา (4) ปัญหาที่พบในการตัดสินใจซื้อผักปลอดสารเคมี ส่วนใหญ่พบปัญหาไม่มั่นใจในความปลอดภัยเรื่องสารเคมีมากที่สุด และไม่มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจนรองลงมา

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการสร้างความหลากหลายในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรและกลยุทธ์ทางการตลาดในการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา: เครือข่ายบ้านรักษ์ดิน ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดยนำผลจากการสัมภาษณ์มาศึกษาตามวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

1. การสร้างความหลากหลายในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรจากการสัมภาษณ์พบว่า การสร้างความหลากหลายในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรเครือข่ายบ้านรักษ์ดิน ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรีได้ข้อมูลดังนี้

1.1 การเพาะปลูกวิถีเกษตรอินทรีย์

- ผู้ประกอบการปรับปรุงดินด้วยวิธีธรรมชาติใช้สิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติบำบัด ใช้มูลไส้เดือนเป็นปุ๋ยบำรุงดิน
- การบริหารพื้นที่ดินที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลตอบแทนสูงสุดและเป็นมิตรกับธรรมชาติโดยการปลูกพืชที่หลากหลายหรือที่เรียกว่าเกษตรผสมผสาน ทำให้มีพืชผักที่หลากหลาย
- คำนึงค่าน้ำหมักอินทรีย์จากพืชที่ไม่ได้ใช้แล้วมาเป็นปุ๋ยบำรุงพืชเกิดการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 การสร้างมูลค่าเพิ่ม

- ผู้ประกอบการมีความสนใจศึกษาแนวคิดการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยผลิตภัณฑ์การแปรรูปสินค้ารวมทั้งวิธีในการการแปรรูปสินค้า
- มีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ตราสินค้าที่ช่วยสร้างมูลค่าให้กับสินค้า โดยผู้ประกอบการใช้ตราสัญลักษณ์บ้านรักษ์ดินในตัวบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งการใส่บาร์โค้ดในบรรจุภัณฑ์เมื่อผู้บริโภคสแกนจะเข้าสู่หน้าไลน์ของบ้านรักษ์ดินเป็นการเพิ่มช่องทางการโปรโมทสินค้าที่สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น
- ผู้ประกอบการคิดต่อยอดให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้สามารถแปรรูปได้หลากหลายสร้างตัวเลือกให้กับผู้บริโภค เช่น ข้าวกล้องหอมมะลิออร์แกนิก, ครีมนวดผมข้าวหอมนิล, สดริบผิวข้าวหอมนิล, ผงพอกหน้าข้าว

หอมมะลิ, ผลกล้วยหอมทำความสะอาดผิว, แชมพูสระผมข้าวหอมมะลิ, ชาตะไคร้, ชารางจืด, ชาใบเตย, กระจี้บบดผง, ชาดอกมะลิ เป็นต้น

1.3 ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า

ผู้ประกอบการมีช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ดังนี้

- เครือข่ายบ้านรักดิน ตำบลบ้านไต่อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นสถานที่ผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์บ้านรักดิน

- การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านอินเทอร์เน็ต ทั้งทางเฟซบุ๊ก เว็บไซต์ และไลน์บ้านรักดินที่ช่วยสร้างความสะดวกสบายให้กับลูกค้าที่ต้องการสั่งซื้อ

- มีช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านร้านค้าในตัวเมืองจังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี กระทบ และกรุงเทพฯ

1.4 การสร้างเครือข่ายบ้านรักดิน

1.4.1 ผู้ประกอบการเล็งเห็นปัญหาจากการทำเกษตรเคมี

- เกษตรกรเป็นหนี้สินจากการกู้ยืมเงินมาซื้อปุ๋ยเคมี และยาเคมีทำให้ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้

- การตระหนักถึงสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภคที่ต้องบริโภคพืชผักที่เต็มไปด้วยเคมีซึ่งบางครั้งเกษตรกรเองก็ไม่กล้าที่จะบริโภคต้องปลูกแปลงผักแยกไว้สำหรับครัวเรือน

- ปัญหาล้นตลาดของผักจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวทำให้ทั้งไร่เต็มไปด้วยผักหรือพืชเพียง 1 ชนิด เกิดปัญหาล้นตลาดและราคาผักของถูกลง เกษตรกรจึงมีรายได้ลดลงไม่เพียงพอต่อการใช้นี้ที่กู้ยืมเพื่อซื้อปุ๋ยเคมี

1.4.2 ผู้ประกอบการเกิดแนวความคิดการช่วยเกษตรกรให้สามารถมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น พึ่งพาตนเองได้

- ผู้ประกอบการเปิดไร่บ้านรักดินเป็นศูนย์ให้ความรู้แก่เกษตรกรรวมทั้งเป็นที่ปรึกษาให้กับเกษตรกร การทำแปลงผัก การหมักปุ๋ยจากธรรมชาติ

- การหาตลาดให้กับเกษตรกรที่ปลูกเกษตรอินทรีย์ เพื่อแสดงให้เห็นว่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ยั่งยืน เกษตรกรมีรายได้และสามารถพึ่งพาตนเองได้

2. กลยุทธ์ทางการตลาดในการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์

จากการสัมภาษณ์พบว่า กลยุทธ์ทางการตลาดในการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ เครือข่ายบ้านรักดิน ตำบลบ้านไต่ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ได้ข้อมูลประกอบไปด้วยส่วนประสมทางการตลาด 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านผลิตภัณฑ์ เครือข่ายบ้านรักดินมีการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย และแปลกใหม่ โดยการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน ที่เน้นความสะดวกสบาย และคำนึงถึงคุณค่าทางจิตใจ บรรจุภัณฑ์ของสินค้าเครือข่ายบ้านรักดินจะออกแบบในขนาดที่พอดี ทำให้ง่ายต่อการตัดสินใจซื้อ และด้วยความที่เป็นผลิตภัณฑ์อินทรีย์จึงดีต่อสุขภาพ มีคุณภาพและปลอดภัย บ้านรักดินจึงมีการบอกถึงสรรพคุณของสินค้าแต่ละตัว ทำให้ผู้บริโภคทราบถึงสรรพคุณ ทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น

2.2 ด้านราคา ราคาของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในเครือข่ายบ้านรักดินจะใช้ราคาที่เป็นธรรมกับผู้บริโภค กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จะมีราคาที่สูงกว่าราคาสินค้าตามท้องตลาด แต่นั่นหมายถึงเมื่อผู้บริโภคได้ซื้อไป ผู้บริโภคจะได้สินค้าที่ปลอดภัย ไม่มีสารเคมี ได้รับสินค้าที่มีคุณภาพ และดีต่อสุขภาพ ถ้าเมื่อเปรียบเทียบกับราคาตาม

ท้องตลาดแล้วอาจจะสูงกว่าเล็กน้อย เนื่องจากการทำเกษตรอินทรีย์ใช้ขั้นตอนการผลิตที่ซับซ้อน และใช้เวลาในการดูแลเก็บเกี่ยวผลผลิตราคาที่ผู้บริโภคจ่ายไปจึงเป็นราคาที่คุ้มค่างับสิ่งที่ผู้บริโภคได้รับ

2.3 ด้านสถานที่การจัดจำหน่าย การจัดจำหน่ายสินค้าของเครือข่ายบ้านรักษัติน ใช้กลยุทธ์การกระจายสินค้าผ่านออนไลน์เป็นหลัก โดยมีช่องทางการกระจายสินค้าผ่านหน้าร้าน 30% และออนไลน์ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์เพจเฟซบุ๊ก และไลน์ 70% เหตุเพราะผู้ประกอบการเชื่อว่า การกระจายสินค้าผ่านออนไลน์สามารถตอบสนองวิถีชีวิตของคนในปัจจุบันได้ ผู้บริโภคไม่จำเป็นต้องเดินทางมาเพื่อซื้อสินค้าที่หน้าร้าน แต่สามารถดูข้อมูลในเพจก่อนแล้วจึงทำการตัดสินใจซื้อได้ โดยในเพจจะมีการบอกเล่าเรื่องราวการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่เริ่มปลูก ตลอดจนการเก็บเกี่ยวผลผลิต เพื่อให้ผู้บริโภคได้ทราบขั้นตอนต่างๆที่จะมาเป็นสินค้าที่ได้รับประทาน

2.4 ด้านการส่งเสริมการขาย บ้านรักษัตินมีการส่งเสริมการขายโดยการให้ส่วนลดเมื่อซื้อสินค้า CRAFT OF TEA จากร้าน Home to Cafe ร้าน One Tea Coffee และบ้านกาแฟ อ.โทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นหน้าร้านกาแฟในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อขายสำหรับนักท่องเที่ยวและสำหรับลูกค้าที่อยู่ในละแวกนั้น และยังเป็นส่งเสริมให้ร้านกาแฟที่ฝากขายมีรายได้เพิ่มมากขึ้น สำหรับการขายผ่านออนไลน์ ลูกค้าที่ซื้อในปริมาณมากและเป็นลูกค้าประจำก็จะได้รับส่วนลด เพื่อเป็นการส่งเสริมการขายและรักษาลูกค้าเก่าและเพิ่มฐานลูกค้าใหม่จากการบอกต่ออีกด้วย

3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis)

จากการสัมภาษณ์สามารถนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาดของเครือข่ายบ้านรักษัติน ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ได้ดังนี้

3.1 วิเคราะห์จุดแข็ง เป็นข้อได้เปรียบของการทำเกษตรอินทรีย์ของเครือข่ายบ้านรักษัติน ช่วยส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ให้โดดเด่นดังนี้คือ

- ต้นทุนต่ำ เพราะการเพาะปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ไม่ใช้สารเคมีในการดูแล ใช้วิธีการดูแลแบบธรรมชาติ อย่างการทำปุ๋ยอินทรีย์จากมูลสัตว์เคี้ยวของเครือข่ายบ้านรักษัติน ทำให้ผู้ประกอบการและเกษตรกรได้กำไรมากขึ้น

- สินค้าเกษตรอินทรีย์มีคุณภาพทำให้ขายได้ราคาดี ช่วยเหลือเกษตรกรให้มีอาชีพ สร้างรายได้มากขึ้น

3.2 วิเคราะห์จุดอ่อน เป็นข้อเสียเปรียบของการทำเกษตรอินทรีย์ของเครือข่ายบ้านรักษัติน ส่งผลดังนี้คือ

- การผลิตมีขั้นตอนที่ซับซ้อนและทุกขั้นตอนมักจะมีข้อกำหนดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งต้องวางแผนล่วงหน้าอย่างระมัดระวังตั้งแต่การผลิตขั้นตอนแรก เช่น การให้อาหารสัตว์ การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ การควบคุมสิ่งแวดล้อมและการแปรรูป

- เนื่องจากในปัจจุบันการทำเกษตรอินทรีย์ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย และมีวิถีดูแลแบบธรรมชาติ ใช้ระยะเวลานานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ทำให้สินค้าเกษตรอินทรีย์มีราคาค่อนข้างสูงกว่าตามท้องตลาด

3.3 วิเคราะห์โอกาส เป็นโอกาสที่จะส่งเสริมให้เครือข่ายบ้านรักษัตินดำเนินการได้ดังนี้คือ

- ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์โลกนับวันจะเพิ่มมูลค่าสูงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากประชากรโดยเฉพาะในประเทศพัฒนาแล้วเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยของอาหารและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- ปัจจุบันผู้บริโภคหันมาดูแลสุขภาพมากขึ้น คำนึงถึงความปลอดภัยและความคุ้มค่า ทำให้สินค้าเกษตรอินทรีย์เป็นที่ต้องการมากขึ้น

3.4 วิเคราะห์อุปสรรค เป็นข้อจำกัดหรือปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงานของเครือข่ายบ้านรักษัติน ดังนี้คือ

- ผู้บริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในปัจจุบันคือผู้บริโภคที่มีรายได้ปานกลางถึงสูง ทำให้สินค้ายังไม่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ทุกราย

- ความต้องการสินค้าประเภทนี้ในประเทศไทยยังมีจำกัด ประกอบกับความตื่นตัวของผู้บริโภคด้านความปลอดภัยของอาหารก็ไม่สูงเท่าในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ยุโรป สหรัฐอเมริกา หรือ ญี่ปุ่น

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง การสร้างความหลากหลายในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตร เครือข่ายบ้านรักษัติน ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า

1. การสร้างความหลากหลายในกระบวนการผลิตสู่การเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตร เป็นการสร้างสินค้าให้มีความหลากหลายจากการคิดต่อยอดให้กับผลผลิตเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้มีการใช้พื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสร้างรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น จากการใช้พื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ปลูกพืชผสมผสาน ใช้วิธีการดูแลด้วยวิถีเกษตรอินทรีย์ ทำให้ได้ผลผลิตที่หลากหลายและมีคุณภาพ ปลอดภัยจากสารเคมี นำมาซึ่งการคิดต่อยอดให้กับผลผลิตโดยการสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านนวัตกรรม การแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์ ผลผลิตเพียงหนึ่งอย่างสามารถคิดต่อยอดได้หลายอย่างผ่านขั้นตอนกระบวนการผลิตที่แตกต่างเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าได้จากการพัฒนาแนวความคิด ทำให้ช่วยในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค เพิ่มทางเลือกให้ผู้บริโภคได้มากขึ้น และยังเป็น การช่วยเหลือเกษตรกรให้มีการพัฒนาแนวความคิด แก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในปัจจุบัน ให้สามารถคิดต่อยอดให้กับผลผลิต สร้างกำไรที่เพิ่มมากขึ้น

2. กลยุทธ์ทางการตลาดในการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ เป็นการพัฒนาสินค้าผ่านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด เพื่อนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ส่วนผสมทางการตลาด สร้างผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่นแตกต่างเหนือคู่แข่ง ช่วยสร้างรายได้ที่มากขึ้น โดยบ้านรักษัตินมีการพัฒนาสินค้าผ่านการนำกลยุทธ์มาใช้ ตั้งแต่การหาตลาด พิจารณากลุ่มเป้าหมายที่จะเป็นผู้บริโภคสินค้า ผู้บริโภคเป้าหมายจึงเป็นผู้บริโภคที่มีรายได้ปานกลางถึงสูง สินค้าของเครือข่ายบ้านรักษัตินจึงมีความหลากหลายและแปลกใหม่ มีการพัฒนากระบวนการผลิตและสินค้าให้โดดเด่น ทำให้สินค้าเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน มีการพัฒนาช่องทางการจำหน่ายกระจายสินค้าผ่านทางออนไลน์เป็น ส่วนมากเพื่อสร้างการรับรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้บริโภค ส่งผลให้ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายได้มากขึ้น ผู้บริโภคสามารถหาซื้อผลิตภัณฑ์ได้ง่ายขึ้น ทำให้เป็นการเพิ่มจำนวนลูกค้าในอนาคต

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาทำให้ผู้วิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์ของ อิงอร อินทรเผือก (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีของผู้บริโภคในเขต

อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีพิจารณาทางด้านพบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญในด้านผลิตภัณฑ์มากที่สุด ให้ความสำคัญด้านราคารองลงมา สอดคล้องกับปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของบ้านรักษ์ดินคือ สินค้าเกษตรอินทรีย์ของบ้านรักษ์ดินเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ และปลอดภัยสารเคมี มีการพัฒนาสินค้า รูปแบบที่แปลกใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในปัจจุบัน ทำให้มีราคาที่สูงกว่าราคาตามท้องตลาด ผู้บริโภคเป้าหมายจึงเป็นผู้บริโภคที่มีรายได้ปานกลางถึงสูง ทำให้ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับตัวผลิตภัณฑ์มากกว่าเรื่องของราคา ผู้บริโภคจะยอมจ่ายมากกว่าเพื่อให้ได้สินค้าที่ดี มีคุณภาพและดีต่อสุขภาพ โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านราคาน้อยมาก และสอดคล้องกับหลักการเกษตรอินทรีย์ของ ชัยชนะ เสือเพ็ง (ชัยชนะ เสือเพ็ง. 2559) มีหลักการที่สำคัญ 4 ประการของเกษตรอินทรีย์คือสุขภาพ, นิเวศวิทยา, ความเป็นธรรม และการดูแล เอาใจใส่ ทำให้สอดคล้องกับการทำเกษตรอินทรีย์ของบ้านรักษ์ดินเพราะบ้านรักษ์ดินมีการทำเกษตรอินทรีย์โดยใช้วิถีธรรมชาติในการบำบัด ดูแลผลผลิต โดยเริ่มตั้งแต่การบำรุงดิน การใช้มูลไส้เดือนทำปุ๋ย การไม่ใช้สารเคมีในทุกขั้นตอน ทำให้ไม่ทำร้ายสัตว์และสิ่งแวดล้อม ผู้บริโภคก็ได้ทานอาหารที่ปลอดภัยปลอดสารเคมี ทำให้มนุษย์สามารถอยู่กับป่าได้อย่างยั่งยืน สิ่งมีชีวิตไม่เดือดร้อน และคนไม่เดือดร้อน และการตั้งราคาที่เป็นธรรมกับผู้บริโภค ให้รู้สึกคุ้มค่ากับเงินที่จ่ายไป สร้างความเป็นธรรมทั้งต่อผู้ผลิต เกษตรกร ผู้ซื้อ และผู้บริโภคนั่นเอง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยพบว่าเครือข่ายบ้านรักษ์ดิน ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ได้เปิดให้ความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์และปัจจุบันมีผู้ที่สนใจมาศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์และนำไปประยุกต์ใช้กับกิจการของตนเองจึงควรพัฒนาเครือข่ายบ้านรักษ์ดินให้เป็นฟาร์มสำหรับการท่องเที่ยวให้ผู้ที่ผ่านมาในกาญจนบุรีได้เรียนรู้เกษตรอินทรีย์มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันการทำเกษตรอินทรีย์มีจำนวนน้อย และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับผู้ประกอบการและคนในชุมชน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกสู่ต่างประเทศ เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคหันมาดูแลสุขภาพ และเลือกทานอาหารที่ปลอดภัยมากขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ควรศึกษาพ.ร.บ.ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้ในการรับรองมาตรฐานอาหารออร์แกนิกและผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือต่อการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์

บรรณานุกรม

- กิตตินันท์ นาคทอง. (2559). เป็นไปได้หรือ? จาก “มนุษย์เงินเดือน” ลาออกมาเป็นเกษตรกร. เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/Columnist/ViewNews.aspx?NewsID=9590000075535>.
- ชัยชนะ เสือเพ็ง. (2559). หลักการเกษตรอินทรีย์. เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์. เข้าถึงได้จาก http://principlesoforganicagriculture1.blogspot.com/2016/06/blog-post_77.html/.
- นิลรัตน์. (2555). นวัตกรรมคืออะไร. เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/492060>
- วิทยา พรพิชพงศ์. (2555). กลยุทธ์การสร้างความปลอดภัยในสายผลิตภัณฑ์. เข้าถึงเมื่อ 3 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/45626>.
- สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์. เข้าถึงได้จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2559/A/115/1.PDF>.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2559). การเตรียมความพร้อมภาคเกษตร Smart Farmer กับการเข้าสู่ “ไทยแลนด์ 4.0” เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์. เข้าถึงได้จาก http://www.oae.go.th/ewt_news.php?nid=23177&filename=index.
- สยามรัฐออนไลน์. (2559). เกษตรไทย 4.0 เลิกปลูกพืชเชิงเดี่ยว. เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์. เข้าถึงได้จาก <http://www.siamrath.co.th/n/2689>
- อิงอร อินทรเผือก. (2555). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติการเลือกซื้อผักปลอดสารเคมีของผู้บริโภคเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์, สาขาวิชาการประกอบการ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อภิสิทธิ์ อภิชาติศิริวิมล. (2557). ไร่กิจรุ่งเรือง. เข้าถึงเมื่อ 12 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก http://grrsr.blogspot.com/2014/11/blog-post_1.html/.
- iM2Market. (2558). 4P คือ อะไร? ผลิตภัณฑ์ ราคา สถานที่ และ โปรโมชั่น. เข้าถึงเมื่อ 12 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก <https://www.im2market.com/2015/05/23/1193>.
- Mekong ARCC. (2558). ความหลากหลายในการผลิตทางการเกษตร. เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์. เข้าถึงได้จาก http://www.mekongarcc.net/sites/default/files/2015_01_25_marcc_doc_agriculture_th-v4-approved.pdf.
- Saengtham College. (2556). แนวคิดแบบปรากฏการณ์วิทยาโดยทั่วไป. เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์. เข้าถึงได้จาก <https://phi342.wordpress.com/2013/02/20/phenomenalism/>.
- Usa Duangsong. (2555). การสร้างมูลค่าเพิ่มจากงานวิจัยและพัฒนา. เข้าถึงเมื่อ 12 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/399239/>.